

ПОГОДЖЕНО

Заступник Міністра розвитку
громад та територій України

_____ Н. В. Козловська

« ____ » _____ 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Державного
підприємства «Державний
науково-дослідний інститут
будівельних конструкцій»

_____ Г. Г. Фаренюк

« ____ » _____ 2022 р.

ПОГОДЖЕНО

В. о. директора Державного
підприємства «Науково-дослідний
інститут будівельного виробництва»

_____ О. О. Савченко

« ____ » _____ 2022 р.

**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ НА РОЗРОБЛЕННЯ
проекту нової редакції ДБН В.2.4-3:2010 «Гідротехнічні споруди.
Основні положення»**

Виконавець: Державне підприємство «Державний науково-дослідний інститут
будівельних конструкцій» (ДП НДІБК)

Київ 2022

1 ПІДСТАВА ДЛЯ РОЗРОБЛЕННЯ БУДІВЕЛЬНИХ НОРМ

Підставою для розроблення проекту ДБН є:

- Наказ Мінрегіону від 09.04.2021 № 89 «Про затвердження Переліків прикладних науково-технічних розробок, щодо яких здійснюватиметься фінансування у 2021 році за бюджетною програмою КПКВК 2751030» (зі змінами).

- Договір від 01.12.2021 р. № 16-469/2021 між Міністерством розвитку громад та територій України та Державним підприємством «Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій».

2 ТЕРМІН РОЗРОБЛЕННЯ

Початок – грудень 2021 року.

Завершення – вересень 2022 року.

3 ПРИЗНАЧЕНІСТЬ І ЗАВДАННЯ ПРОЄКТУ ДБН

Призначення розробки полягає у встановленні обов'язкових до виконання вимог на етапах проектування та будівництва, дотримання функціональних параметрів на етапі експлуатації гідротехнічних споруд усіх класів наслідків (відповідальності).

Необхідність розроблення проекту нової редакції ДБН зумовлено необхідністю застосування нових підходів до проектування та будівництва річкових і морських гідротехнічних споруд у зв'язку із оновленням вимог законодавства у сфері будівництва, зокрема Закону України «Про будівельні норми», а також з подальшим скасуванням СНИПів та СН колишнього радянського Союзу.

Кінцевим результатом розробки є проект нового ДБН «Гідротехнічні споруди» (на заміну ДБН В.2.4-3:2010 «Гідротехнічні споруди. Основні положення») (далі – проект ДБН).

Проект ДБН розробляється з метою:

- оновлення чинних будівельних норм;
- осучаснення термінів і понять;
- виключення дублювання з іншими нормативно-правовими та нормативними актами, документами;
- встановлення сучасних нормативних вимог до проектування гідротехнічних споруд;
- визначення стандартів, підтримуючих обов'язкові вимоги та положення будівельних норм.

Під час розроблення проєкту ДБН будуть опрацьовані питання щодо:

- приведення вимог ДБН у відповідність до вимог законів України «Про будівельні норми», «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- вдосконалення вимог до гідротехнічних споруд з урахуванням досвіду застосування чинних норм;
- приведення термінології у відповідність до законодавства;
- виключення вимог, що є предметом нормативно-правових актів та зумовлюють корупційні ризики;
- урахування пропозицій від юридичних і фізичних осіб до проєкту ДБН.

Розроблення та затвердження проєкту нової редакції ДБН дасть можливість:

- привести нормативні вимоги на етапах проектування, будівництва та експлуатації об'єктів гідротехнічного будівництва у відповідність до законодавства у сфері містобудування, зокрема законів України «Про будівельні норми» та «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- встановити сучасні нормативні вимоги із використанням національного та європейського досвіду;
- запровадити параметричний та цільовий методи нормування.

Запровадження проєкту ДБН сприятиме проектуванню гідротехнічних споруд з підвищеним рівнем безпеки та надійності, у тому числі довговічності, безпеки життя та здоров'я людей, безпеки експлуатації, запобіганню аваріям та техногенним катастрофам, а також забезпечить зменшення матеріаломісткості будівництва і використання сучасних технологій та обладнання у гідротехнічному будівництві.

4 ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА НОРМУВАННЯ

Проект ДБН буде розроблено на основі параметричного та цільового методів нормування, що міститиме основні положення щодо забезпечення вимог безпеки під час проектування річкових та морських гідротехнічних споруд, а також встановлення сучасних нормативних вимог, з урахуванням досвіду європейських країн із зазначеного питання.

Проект нового ДБН належить до групи взаємопов'язаних документів комплексу В.2.4 «Гідротехнічні, енергетичні та меліоративні системи і споруди, підземні гірничі виробки» згідно з ДБН А.1.1-1.

Проект ДБН розробляється на заміну ДБН В.2.4-3:2010 «Гідротехнічні споруди. Основні положення», який був введений в дію 2011-01-01 на основі аналіз чинних нормативно-правових та нормативних актів технічного характеру, нормативних документів.

При розробленні проекту ДБН буде забезпечено повноту аналізу чинних нормативно-правових та нормативних актів, з урахуванням досвіду європейських країн із зазначеного питання, та пропозицій від юридичних і фізичних осіб до проекту нового ДБН за результатами громадських обговорень.

Структура та оформлення проекту ДБН повинні відповідати вимогам ДСТУ Б А.1.1-91:2008 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм» та ДСТУ Б А.1.1-92:2008 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до оформлення документів при розробленні будівельних норм».

5 РОЗДІЛИ Й ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ, ВСТАНОВЛЮВАНІ ПРОЄКТОМ ДБН

У проекті ДБН слід встановити сферу застосування; навести нормативні посилання на діючі будівельні норми і національні стандарти; встановити терміни та визначення позначених ними понять; встановити вимоги до конструктивних рішень гідротехнічних споруд; встановити вимоги до пожежної та техногенної

безпеки, безпеки експлуатації; встановити санітарно-гігієнічні та екологічні вимоги тощо.

Попередній перелік розділів проекту ДБН наведено нижче.

У розділі 1 «Сфера застосування» встановлюється сфера дії будівельних норм.

У розділі 2 «Нормативні посилання» буде наведено перелік будівельних норм та національних стандартів, що уточнюють положення цих норм.

У розділі 3 «Терміни та визначення понять» буде наведено терміни та визначення понять відповідно до нормативно-правових актів, нормативних актів та документів.

У розділі 4 «Загальні положення» будуть встановлені загальні положення щодо сучасних нормативних вимог до проектування, будівництва та експлуатації гідротехнічних споруд. Також будуть конкретизовані основні вимоги до гідротехнічних споруд в частині забезпечення:

- механічного опору та стійкості;
- фільтраційної міцності;
- пожежної безпеки;
- захисту довкілля;
- будівництва гідротехнічних споруд;
- реконструкції гідротехнічних споруд;
- безпеки та надійності при експлуатації.

У розділі 5 «Безпека та надійність гідротехнічних споруд» будуть встановлені сучасні положення щодо:

- безпеки та надійності гідротехнічних споруд при проектуванні, будівництві та експлуатації гідротехнічних споруд;
- критеріїв безпеки гідротехнічних споруд;
- контролю технічного стану гідротехнічних споруд під час експлуатації;

У розділі 6 «Основні розрахункові положення» будуть встановлені вимоги щодо:

- призначення класу наслідків (відповідальності) гідротехнічних споруд;
- навантажень, впливів та їх сполучень;

- розрахункових витрат і рівнів води;
- розрахунків гідротехнічних споруд за граничними станами та імовірнісними методами.

У розділі 7 «Проектування гідротехнічних споруд» будуть наведені загальні вимоги та особливості проектування, варіантного проектування та техніко-економічного обґрунтування різних типів гідротехнічних споруд та їх основ, а саме:

- гребель з ґрунтових матеріалів (однорідних, неоднорідних з ядром із ґрунтових матеріалів (суглинок, глина) та неґрунтових матеріалів (діафрагма, ін'єкційна завіса), екраном із ґрунтових матеріалів (суглинок, глина) та неґрунтових матеріалів);

- наливних гребель;

- кам'яно-земляних (із ґрунтовим екраном, ядром), кам'яно-накидних (із діафрагмою, екраном, ядром із неґрунтових матеріалів);

- навантажень та впливів на греблі (хвильові, льодові та від суден);

- гребель бетонних та залізобетонних (на скельній та нескельній основах);

- бетонних та залізобетонних конструкцій гідротехнічних споруд;

- підпірних стін, судноплавних шлюзів, рибопропускних та рибозахисних споруд;

- тунелів гідротехнічних;

- гідротехнічних морських і річкових транспортних споруд;

- річкових гідротехнічних споруд;

- морських та річкових регуляційних споруд (хвилеломів, траверс, бун, півзагат).

У розділі 8 «Будівництво гідротехнічних споруд» будуть встановлені вимоги до фізико-механічних характеристик матеріалів та технологій виконання будівельних робіт.

У розділі 9 «Реконструкція гідротехнічних споруд» будуть встановлені вимоги щодо особливостей реконструкції гідротехнічних споруд та її проведення.

У розділі 10 «Експлуатація гідротехнічних споруд» будуть встановлені вимоги щодо безпечної експлуатації гідротехнічних споруд шляхом проведення регламентних та ремонтних робіт, візуальних та інструментальних обстежень.

У розділі 11 «Особливості науково-технічного супроводу» будуть встановлені вимоги щодо науково-технічного супроводу проектування, будівництва та експлуатації гідротехнічних споруд.

У розділі 12 «Охорона навколишнього середовища» будуть встановлені загальні вимоги до охорони навколишнього середовища при проектуванні, будівництві та експлуатації гідротехнічних споруд.

У обов'язковому Додатку А «Постійні гідротехнічні споруди» буде наведено перелік основних та другорядних гідротехнічних споруд.

У обов'язковому Додатку Б «Класи наслідків (відповідальності) гідротехнічних споруд» будуть наведені уточнення класів наслідків (відповідальності) гідротехнічних споруд залежно від їх технічних параметрів, соціально-економічної відповідальності, висоти і типу ґрунтів основ.

У довідковому Додатку В «Навантаження і впливи на гідротехнічні споруди» буде наведено перелік видів навантажень і впливів на гідротехнічні споруди, що виникають під час експлуатації гідротехнічних споруд.

У довідковому Додатку Г «Значення коефіцієнта надійності за навантаженням γ_f при розрахунках за граничними станами першої групи» будуть наведені значення коефіцієнта надійності за навантаженням при розрахунках за граничними станами першої групи, які використовуються при проектуванні гідротехнічних споруд.

Зміст проєкту ДБН та його основні положення можуть бути уточнені на кінцевих етапах розроблення проєкту ДБН.

6 ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НОРМАТИВНИМИ АКТАМИ ТА НОРМАТИВНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

- прДБН В.1.2-6-20XX Основні вимоги до конструкцій, будівель і споруд. Механічний опір та стійкість*;
- прДБН В.1.2-7-20XX Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека*;
- прДБН В.1.2-8-20XX Основні вимоги до будівель і споруд. Гігієна, здоров'я та захист довкілля.*;
- прДБН В.1.2-9-20XX Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека і доступність при експлуатації*;
- прДБН В.1.2-10-20XX Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму та вібрації*;
- прДБН В.1.2-11-20XX Основні вимоги до будівель і споруд. Енергозбереження та енергоефективність*;
- ДБН А.2.1-1-2008 Інженерні вишукування для будівництва;
- прДБН А.2.2-1-20XX Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд*;
- ДБН В.1.2-5:2007 Науково-технічний супровід будівельних об'єктів;
- ДБН В.1.2-14:2018 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд;
- ДБН В.2.1-10:2018 Основи і фундаменти будівель та споруд. Основні положення;
- ДСТУ-Н Б В.1.2-17:2016 Настанова щодо науково-технічного моніторингу будівель і споруд;
- ДСТУ-Н Б В.1.2-18:2016 Настанова щодо обстеження будівель і споруд для визначення та оцінки їх технічного стану;

* на розгляді

СНиП 2.02.02-85 Основания гидротехнических сооружений (Основи гідротехнічних споруд);

СНиП 2.06.04-82* Нагрузки и воздействия на гидротехнические сооружения (волновые, ледовые и от судов) (Навантаження і впливи на гідротехнічні споруди (хвильові, льодові та від суден);

СНиП 2.06.06-85 Плотины бетонные и железобетонные (Греблі бетонні та залізобетонні);

СНиП 2.06.08-87 Бетонные и железобетонные конструкции гидротехнических сооружений (Бетонні та залізобетонні конструкції гідротехнічних споруд);

7 ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації, що будуть використані під час розроблення проекту ДБН:

- Закон України «Про будівельні норми»;
- ДБН А.1.1-1:2009 Система нормування та стандартизації у будівництві.

Основні положення;

- ДСТУ Б А.1.1-91:2008 Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм;

- ДСТУ Б А.1.1-92:2008 Система стандартизації та нормування в будівництві. Вимоги до оформлення документів при розробленні будівельних норм.

8 ЕТАПИ РОБІТ І ТЕРМІНИ ЇХ ВИКОНАННЯ

Зміст та назва етапів	Строк виконання (початок, завершення: місяць, рік)	Результат за етапом (перелік наукової, технічної та іншої документації, що підлягає передачі)
<p>Етап 1. Аналіз чинних нормативно-правових та нормативних актів, технічного характеру, нормативних документів із зазначеного питання. Підготовка проєкту технічного завдання на розроблення нової редакції ДБН (далі – проєкт ДБН).</p>	<p>грудень 2021</p>	<p>Супровідний лист, науковий звіт за результатами проведеного аналізу. Проєкт Технічного завдання на розроблення проєкту ДБН, акт приймання-передачі НТР, анотований звіт.</p>
<p>Етап 2. Розроблення першої редакції проєкту ДБН і пояснювальної записки до неї. Оприлюднення та розсилання першої редакції проєкту ДБН до заінтересованих організацій для отримання пропозицій та відгуків.</p>	<p>січень-квітень 2022</p>	<p>Супровідний лист, перша редакція проєкту ДБН, пояснювальна записка до першої редакції проєкту ДБН, акт приймання-передачі НТР, анотований звіт.</p>
<p>Етап 3. Опрацювання пропозицій та відгуків до першої редакції проєкту ДБН. Розроблення другої редакції проєкту ДБН. і пояснювальної записки до неї.</p>	<p>травень-липень 2022</p>	<p>Супровідний лист, протокол погодження позицій, друга редакція проєкту ДБН, пояснювальна записка до другої редакції проєкту ДБН, анотований звіт, акт приймання-передачі НТР.</p>
<p>Етап 4. Погодження проєкту ДБН, проведення перевірки (відповідно до Технічного завдання). Опрацювання пропозицій та зауважень за результатами погодження та перевірки. Розроблення остаточної редакції проєкту ДБН. Складання «Справи БН», проведення наукового супроводу розробленого проєкту ДБН до затвердження в установленому порядку.</p>	<p>серпень-вересень 2022</p>	<p>Остаточна редакція проєкту ДБН. Пояснювальна записка до остаточної редакції проєкту ДБН. Витяг з протоколу засідання науково-технічної ради організації-розробника. Сформована справа ДБН.</p>

9 ДОДАТКОВІ ДАНІ

Перелік організацій (підприємств), яким надсилають проект ДБН для вивчення та надання пропозицій, наведено у додатку А.

Перелік установ та організацій, які погоджують проект ДБН, наведено у додатку Б.

Заступник директора ДП НДІБК
з наукової роботи,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник,
науковий керівник

_____ Ю.С. Слюсаренко

«____» _____ 2022 р.

Завідувач відділення ДП НДІБК,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник

_____ В.А. Титаренко

«____» _____ 2022 р.

Відповідальний виконавець,
провідний науковий співробітник
ДП НДІБК, кандидат технічних наук,
доцент

_____ В.Д. Шумінський

«____» _____ 2022 р.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК ОРГАНІЗАЦІЙ (ПІДПРИЄМСТВ),
ЯКИМ НАДСИЛАЮТЬ ПРОЄКТ ДБН
для вивчення та надання пропозицій**

Проєкт ДБН В.2.4-ХХ:202Х «Гідротехнічні споруди»

Назва органу, організації (підприємства)	Адреса
ПРАТ «Укргідропроект»	61166, м. Харків, Проспект Науки, 9
Національний університет водного господарства та природокористування (НУВГП)	33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11
Київський національний університет будівництва і архітектури (КНУБА)	03037, м. Київ-37, Проспект Повітрофлотський, 31
Одеська державна академія будівництва та архітектури (ОДАБА)	65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4
Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук	03022, м. Київ, вул. Васильківська, 37
Відкрите акціонерне товариство «Український головний проектно-розвідувальний та науково-дослідний інститут з меліоративного і водогосподарського будівництва» ПАТ «УКРВОДПРОЕКТ»	03035, м. Київ-35, вул. Митрополита Василя Липківського, 45
ДП «Державний проектно-вишукувальний та науково-дослідний інститут морського транспорту» (ЧорноморНДПроект)	65058, м. Одеса, Проспект Шевченко, 12

Заступник директора ДП НДІБК
з наукової роботи,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник,
науковий керівник

_____ Ю.С. Слюсаренко

«_____» _____ 2022 р.

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

**ПЕРЕЛІК УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ,
ЯКІ ПОГОДЖУЮТЬ ПРОЄКТ ДБН**

Проект ДБН В.2.4-ХХ:202Х «Гідротехнічні споруди»

Назва органу, організації (підприємства)	Адреса
Міністерство енергетики України	01601 м. Київ, вул. Хрещатик, 30
Державна служба України з надзвичайних ситуацій	01601, м. Київ, вул. О. Гончара, 55-а

Заступник директора ДП НДІБК з
наукової роботи,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник,
науковий керівник

_____ Ю.С. Слюсаренко

« ____ » _____ 2022 р.